

Nr. 195. Landstingets Forhandlinger.

3049. 3die Beh. af Finantslovs. f. Finantsaaret

Undersøger man nemlig Finantsaaret 1869—1870, saa vil man finde, at der i samme til Jernbaneanlæg blev anvendt 2,372,000 Rb., og til extraordinære Anskaffelser til Hæren og Flaaden 1,222,000 Rb., altsaa tilsammen cirka 3,600,000 Rb. For Finantsaaret 1872—73 er der derimod saa godt som Intet bevilget til extraordinære Anskaffelser til Hæren, og paa § 26 er der til offentlige Arbejder og til Jernbaner o. s. v. bevilget 2,240,000 Rb. Drager man nu derfor fra det under den samme Paragraf til Gaan og Forskud beregnede Beløb af 137,000 Rb., vil der i Et og Alt i det kommende Aar kun blive anvendt cirka 2,100,000 Rb. til den Slags Udgifter. Medens der altsaa i 1869—1870 blev anvendt 3,600,000 Rb. dertil, vil der for det kommende Aar kun blive anvendt 2,100,000 Rb., hvilket giver en Forskjel af 1,500,000 Rb. Det ærede Medlem havde beregnet Differentien mellem Resultaterne af de 2 Finantsaar 1869—70 og 1872—73 til 1,700,000 Rb., men der er altsaa i Virkeligheden, naar man drager de nævnte Poster med ind under Beregningen, kun en Differenti eller et Fremskridt af ca. 200,000 Rb. Det er den hele virkelige Forskjel. Den øvrige Forskjel hidrører kun derfor, at vi i de 4 Aar, som det ærede Medlem havde gjort til Gjenstand for sine Betragtninger, laa midt i Jernbaneanlægene, medens disse nu næsten ere færdige, eller at vi med andre Ord den Gang anvendte en hel Del mere paa Jernbanerne, end vi nu anvende, og at vi derhos da laa midt i Anskaffelser til Hæren og Flaaden, hvis Hensigtsmæssighed jeg ikke skal undersøge, som nu imidlertid ogsaa ere standsede. Det ligger jo i Sagens Natur, at, naar man det ene Aar anvender 3,600,000 Rb. til den Slags Ting og i det andet Aar derimod kun anvender 2,100,000 Rb. til dem, saa maa der blive en meget betydelig Differenti i Resultatet. Jeg erkjender naturligvis, at det ærede Medlems og mit Syn paa Jernbanerne og paa Telegraf- og Post-

28de Februar.

78de Møde Ordentlig Samling 1871—72.

fra 1ste April 1872 til 31te Marts 1873. 3050

væsenet er et grundforskjelligt. Det ærede Medlem har jo flere Gange fremhævet, at det Deficit, som derved fremkommer, egentlig bør betales af dem, der benytte disse Institutioner, hvormod jeg anser disse Institutioner for at være de store Løstestænger, som i Virkeligheden sætte Agerdyrkerne og de Næringsdrivende i Stand til at bære de Byrder, som Landets Forsvar og Landets Bestyrelse paalægger, hvorfor jeg heller ikke kan Andet end indse, at de Summer, som dertil anvendes, ere godt og heldig anvendte.

Vil man overhovedet anstille Sammenligninger mellem de forskjelligte Finantsaar, saa tror jeg i Øvrigt ikke, at man kan gjøre det paa nogen bedre og hensigtsmæssigere Maade end paa samme Maade, hvorpaa en Kjøbmand opgjør sin Status. Jeg indrømmer naturligvis paa Forhaand, at man ikke kan stille Staten og en Kjøbmand sammen. Men jeg tror dog paa den anden Side egentlig heller ikke, at Forskjellen er saa grumme stor. Jeg tror, at man tilnærmelsesvis kan gjøre Statens Status op paa samme Maade som en Kjøbmands, saaledes at man paa den ene Side opstiller alle Statens Aktiver og paa den anden Side dens Passiver. Aktiverne ere da naturligvis Kassebeholdningen, Indtægtsrestancer, Reserveciften og Aktivmassen samt Jernbanerne og Domainerne, disse sidste saaledes beregnede, at man multiplicerer den Indtægt, som de have givet, med 25, hvorved indkommer Jernbanernes og Domainernes Kapitalværdi. Paa Passivsideen komme dernæst selvfølgelig Udgiftsrestancerne og Gjælden. Jeg har forsøgt at sammenstille et Par Aars Regnskaber paa den Maade, og jeg skal tillade mig her at meddele, hvorledes Resultatet deraf har stillet sig. Den 31te Marts 1868 var Kassebeholdningen 6,400,000 Rb. og Indtægtsrestancerne 600,000 Rb.; Reserveciften og Aktivmassen beløb sig til 67,500,000 Rb.; Jernbaneindtægterne havde i det forløbne Aar udgjort 84,000 Rb., og Domainerne havde givet en Indtægt af